

SZILÁGYOSOMLYÓ

POLITIKAI LAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja 6 korona.

Nyilttér soronként 60 fillér.

Magánhirdetések megengedése szerint.

Szegény kicsi férgek nem tudnak megnőni.

Tudja mindenki, hogy Magyarországon a hét éven alóli gyermekek közül hal meg a legtöbb az országban és szinte beletörődött ez az ország, hogy a temetőben sűrű sorokban emelkedjenek az apró sirhantok. Segítség nincs, hogy a halmok számát csökkentsék, nyilván úgy gondolkozik, akinek hivatása, kötelessége volna Magyarország közegészségügyének rendezése, hogy olyan országban, ahol egy malac, vagy borjú elhullásán több könyörgődül le a szomorú arcokra, mint mikor beállit a halál a házhoz és elragad egy kenyérfogyasztó gyereket, ott nem kell közegészségügyre áldozni. Nem egyszer hálálkodó köszönés száll az Urhoz, ha egy-egy gyereket kiragad a bölcsőből a ragály, ellenben, ha egy disznót teper le a sertésvész, egész szerencsétlennek érzi magát a család.

Mozdulna csak meg a nemes érzésű ember, a jogokat kereső nép és szólna oda keményen annak a kormánynak, hogy az ember életével olyan könnyelműen bánik, nincsenek elegendő orvosok, nincs ingyen gyógyszer, kevés a kórház, úgy, hogy protekcióból jutnak bele a betegek, követelné erősen, hogy minden községnek meglegyen az orvosa, ne kelljen mérföldekre loholni, míg orvost találnak a beteg-

hez, szülésznőt a vajudó anyához, akkor több lelkiismerettel intéznék az ország közegészségügyét, következésképpen kevesebb volna az elhalálozások száma is.

Az orvosi állások szaporítása azonban, ha első feltétel is, még mindig nem jelentené a gyermekhalálozás nagy számának teljes megszűnését. Az orvosok csak csökkentenék a számot, a szörványosan előforduló haláleseteket csak az mozdítaná elő, ha megszűnnének azok a szociális és gazdasági okok, amelyek a halálozások nagy számát előidézik.

A mi népünk asszonyai erős, nehéz mezei munkát végeznek s a nehéz munka alatt annyira legyöngülnek, hogy gyermek-táplálásra alkalmatlannak válnak. Csak el kell menni falura és meg kell nézni a parasztasszonyt. Éppen úgy kapál, éppen úgy hánnya a favillával a buza-kévé a kocsira, mint férje és ez az agyonhajszolt asszony, úgy ahogy van, kimerülve szalad az árnyékba volt bölcsőhöz, hogy megszoptassa gyermekét, olyan tejanyaggal, mely tápláló erejét sovány krumplilevesből, valami silány hideg ételből merítette.

Az uri nő harmincéves korában, a női testforma teljes kifejelettségében pompázik, a parasztasszony sokszor 25-30 éves korában fonnyadt, fogatlan öreg asszony, amint mondják: lestrapálja a sok gyerek, a munka, a megélhetés gondja. Csoda-e, ha ez a szegény asszony, aki egy csomó gubancos gyerek gondozására volna hivatva, aki a kenyérsütéstől kezdve, a nagymosás-

tól és főzéstől meg-megszabadulva, gondolzza a baromfi-udvart, tehenet fej, disznókat hizlal, gyomlál, kapál, sőt kaszál is, baromi munkát végez, a mellett olyan lakásban él, hogy hamar, gyorsabban rogygany össze, mint az uri nő, aki ezernyi kényelemben él. Az ilyen asszony hogy is szülhessen életrevaló, egészséges gyermekeket?

De aztán ott van az apa, a lét nyomorúságán, a rossz természetén, a kevés földön, a rossz napszámon kesergő apa, aki alkohol-mámorban akar feledni. Bebizonnyított dolog: hogy a született abnormis, satnya gyerekek számát az alkoholnak lehet tulajdonítani. A tuberkolózis, a skrofulózis azért van egyre növekedőben, mert az apák gyakran néznek az üveg fenekére és erre a módot éppen az állam adja, a derűre-borúra osztogatott ital-mérési engedélyekkel.

Az állam ezt nem akarja elismerni, legalább ezt mutatja a fogyasztási adó egyre növekedő összege. Még csak enyhíteni sem akar cselekedetein, bánja is, ha egy-egy fedél alatt annyi kis gyermek tartózkodik, hogy a munkában levő szülők kicsiny gyermekeiket sokszor pöttömnyi gyerek őrzetére bizzák, akik maguk is gondozásra szorulnak s nem tudják, mitevők legyenek a hasmenésben szenvedő gyerekek. Számos gondozatlan gyermek kapja meg a difteritist, a vörhenyt, a kanyarót, a vérhast s mire a munkából hazatérő anya észreveszi a komoly vesze-

Az ajándék.

Két asszony volt együtt az uri kényelemmel berendezett nagy ebédlőben. A fiatal Solt ügyvédné és az anyósa, aki két hét óta vendége volt és akivel nagyon kellemesen és békésen töltötték el az időt. Soltné szerette az anyósát és most mégis, közvetlenül a bucsuzás pillanata előtt ragadta el az indulat. A házasságáról beszéltek és ő elmondotta, hogy milyen üresnek érzi az életét. Rögtön a legelső szavánál megéreztte, hogy oktalanságot követett el, amikor az öreg asszonynak mondta el ezeket.

— Csak nem akarsz elbírni velem, hogy a fiam rosszul bánik veled?

— De, mama, kérlek, ne érts félre, nem beszélek én Imréről. Ő nem tehet róla, hogy a rengeteg sok szabad időmmel nem tudok mit kezdeni. Kétségbe ejtenek a haszontalan álmodozásokkal eltöltött órák és az a tudat, hogy évekig eltarthat így!

— Ne olvass annyit, foglalkozzál inkább más egyéssel! Lásd, én kötetgetek, ha unatkozom.

— Főlöskéges fáradozás. A kötőgépek olcsóbb és szebb munkát végeznek. — Az a sok unalmas kézimunka! Istenem, hat éves házasságom alatt hány takarót, futót, párnát és egyéb efélét himezgettem. Igaz, néha órákon

át elszórakoztam velük, — de, kérlek, ez nem tölthet be, nem adhat tartalmat egy életnek!

— Miért nem jársz el te is zsurokra és miért nem akarsz tagja lenni a nőegyletnek? A változatosság szempontjából ezek se rossz dolog és valamiképp szórakozást is jelentenek — utánok fokozottabb mérvben élveznéd az otthonodat.

— Csak ez ne! Ezek a nők itt nem tudnak mást, csak pletykázni, melléje teát szervíroznak szendvicssel, vagy tejszínhabos kávét kalácsoskal, köszönöm, ebből sem kérek!

— Igazán nagyon elszomorít, hogy a fiamnak ilyen elégedetlen feleség jutott osztályrészül. Ne hidd, hogy nem vettem észre a múltkor is, milyen közömbösen fogadtad azt a gyönyörű csodaszép gyűrűt, amelyet váratlan meglepetésül hozott neked Imre. Pedig, szegény fiu milyen nagy örömmel hozta!

— Látnod mama ez az! Ez is bánt és izgat! A napokban összetűztünk valamin — ha Imre ilyenkor engedékenyebb lenne — az én álláspontomra helyezkednék, vagy pedig nyugodtan, logikusan lefegyverezne... ugye, ezt csak meg lehetne tenni! De nem, egyszerűen letárgyal valami sajnálkozó szóval, vagy pedig — mint ebben az esetben is — valami ajándékot vesz. Szeretetteljes megértés helyett egy gyűrű. Fogadjam hálával, adjam a meghatottat... „mert ő nagy örömmel hozta!”

— Kérlek mama, ne érts félre, én elismerem Imre jóakarátát, ő a legjobb férj és úgy-e,

te jól tudod, hogy mennyire szeretem őt... de...

A szobalány bejövetele félbeszakította a beszélgetést. E félbeszakítás mindkettőjük részére megkönnyebbülést jelentett.

A szobalány sürgőnyt hozott Soltnének. A férje küldte Budapestről. Felbontotta a sürgőnyt és hangosan felolvasta:

„Jól vagyok. Mama elutazása után, két órai gyorsal ide várlak.”

— Ezt nem értem miért hívhat ily váratlanul!

Izgatottan csomagoltatott. Találgatták, hogy miért hívhatja Imre Budapestre a feleségét. Ezzel eltelt az idő. Soltné a vonathoz kísérté az anyósát, szeretettel bucsuzott el tőle, egy órával később ő is elutazott Budapestre.

*

A városkában ugyanez nap délutánján zsúr volt Lord malomtulajdonos feleségénél. A jelenlevő hölgyek csodálatraméltó szóbősége ez egyszer pompás prédára talált. Lordné arca biborba borult az izgatottságtól és a meglepedségtől. Boldog volt, hogy pont az ő zsúráján következett be a nagy szenzáció! Ők már régóta tudták, hogy Solt dr. házassága balul ütött ki. — Egy gyermektelen asszony, aki három cselédet tart, aki nem akart tagja lenni a nőegyletnek és távol maradt minden zsúrtól! Mindig mondták, hogy ez a felfuvalkodott, gőgös pesti asszony nem is való közzük. Most aztán, az ura távolléte alatt, megszökött! Milyen botrány! A szakácsnéja mesélte a mézárósnál! Délben össze-

delmet, rendszerint az egész ház, sokszor az egész község meg van fertőzve.

Az állam nem állít kellő számban ovodát, ezáltal maga is elősegíti a gyermek-halálozási szám ily gyors szaporodását.

A statisztika az ő világos, igaz számával többet mond minden színes mondatnál. Az 1911. évben Beregmegyében ezer halottból hét éven alóli 547 volt, Nagyküküllővármegyében ezer halottból hét éven alóli gyermek volt 345, Baranyában 410, Krassósörényben 351, Szabolcsban 544.

Csak egy-két vármegye adata ez, mert úgy gondoljuk, hogy e számokat felvonultatni szinte fölösleges, elég hivatkozni arra, hogy Magyarországon évenként hét éven alóli gyermekekből ötvenezer hal meg. Statisztika bizonyítja, nem az újságíró fantáziája állítja.

Oh, ha az az ötvenezer gyermek meg tudna szólalni, avagy csak meglátnák azok, akik hisznek abban, hogy Magyarországon harmincmillió magyar fog lakni. Ahol így arat a halál fiatal emberanyagban, ahol úgy pusztít a tüdővész és a kivándorlás, mint itt, ott merész álmom az a meleg epekedés, hogy itt harmincmillió ember lesz.

Gazdasági, szociális és kulturális intézményeket teremtsenek elsősorban, akkor Magyarország közegészségügyi viszonyai is javulni fognak, de ebben a mai állapotban, a mai kormányzati rendszerben nem remélünk semmi javulást, itt a pénz ágyukra, fegyverekre kell, ami az ember életét kioltja, nem amelyik megmenti.

Gyermekek a zöldben.

Kivétel nélkül, mindnyájunk szíve, lelke örül kimondhatatlanul, amikor a hó eltakarodásával a tavaszi napsugár kicsalogatja a fák és

veszett az anyósával, aki áldott jóságos urinő, utána izgatottan csomagolt, és se szó, se beszéd, elutazott. Másnapra várták haza az ügyvédet. Köszönöm szépen az ilyen meglepetést!

— Hova utazhatott így egyedül?

— Maga, édesem, igazán naiv lélek! Utközben bizonyára akadt valaki, aki oltalmába vette az ártatlan kis jószágot! — mondta Sárköziné, a bíró felesége.

Ő is izgatott volt. Az urának bizonyára dolga akad a válás körül, — majd igyekszik megtudni mindent. A háziasszony mellett ő volt a társaság legfontosabb személye — és a jövő indiszkréciók ellenében már ma előlegezték neki a halát és megkülönböztetett előzékenységgel és kedvességgel kezelték a kisbíróét.

— Tass doktorné, maga egy szót sem szól! — mondta epésen Lordné. — Az ura háziúrvoja Solt ügyvédnek és sok intim dologról lehet tudomása!

— Oh, én nem hiszek az egész pletykában — és az uram, az soha se mesél nekem semmit a pácienseiről!...

— Aki hiszi...

Ezen a zsuron a szokottnál több tea és szendvics fogyott el és a rendes időnél jóval tovább tartott, úgy hogy akkor este az illető hölgyek férjei és gyermekei nagyon elkésetten kaptak vacsorát...

*

Eközben Budapest felé vitte a vonat Solt Hannát. Nagyon türelmetlen volt és nem tudta elképzelni, hogy az ura miért hívhatta ily váratlanul a fővárosba. Végre berobogott a vonat a nagy üvegsarnokba és ő csakhamar az ura ölelő karjai közt találta magát. Feszült várakozással kutatótt a férje arcába. Jókedvűnek látszott és pompás színben volt.

bokrok első, gyöngye leveleit, színes bimbóit. Örül szívünk a kikeletnek, a természet újjáébredésének. S minél jobban virágoznak a fák, lombosodnak az erdők, annál több vágygal sietünk ki a szabadba, hogy a természet ölében annál jobban csodáljuk annak nagyszerűségét és annál több hálával fogadjuk a Teremtő mindenhatóságát.

Hát még a gyermekek! Ők, — mint valami kalitkából kiszabadult madarak — ujjongva üdvözlők a feltámadott természetet, hiszen most már minden szabad idejüket a zárt falakon kívül tölthetik. — Nincs is kedvesebb és nagyobb élvezet, mint olyan helyen tartózkodni, ahol virágágyak között, fenyők, virágos és dus lombozatu fák hűsítő árnyékában dolgozhatnak és pihenhet az ember s ha széttekintünk, a környezetet gondozott kertek, szőlő- és erdőborította hegyek képezik.

* * *

A mi leányainknak megadatott az az öröm, hogy iskolai idejüket ilyen felséges helyen tölthetik el. Mig külföldön mindenütt, addig nálunk — különösen a polgári iskolák között — kevés intézet van oly szerencsés helyzetben, hogy nagy, parkirozott udvarán kívül 1287 négyszögöl területű gyümölcsösök és szőlővel rendelkeznek, mint a mi iskolánk. Pedig mily óriási paedagogiai s nevelői hatással van ez a növényvilág! — Mig a meleg napok beálltával a tantermekben megreked a levegő s ez mindenestre bágyasztólag hat a tanulókra, addig künn az udvaron és kertben szabadon jár a mindent és mindenkit felfrissítő szellő. Ezért mi valósággal kitelepítettük leányainkat a zöldbe. Ott, a fedett pavillonok alatt bőségesen élvezhetik a vérfrissítő, a testet edző, erősítő, a lelket élénkítő és a kedélyt felvidámító tiszta, pormentes levegőt. S ennek következményeként állandóan élénk a felfogásuk, nagyobb kedvvel és vidáman végzik iskolai munkájukat. Leirhatatlanul bájos, kedves látványt nyújtanak a zöld fűben, a sűrű cserjék és fák között, ebben a zajmentes, gyönyörű környezetben fel-felbukkanó tanuló, avagy kézimunkázó gyermekcsoportok örökre mosolygó, friss, üde arcaikkal, boldog tekintetükkel. Nem is töltnek a mi növendékeink hetenkint pár óránál többet a tantermekben.

Mivel legfőbb célunk, hogy növendékeink az elméleti oktatáson kívül gyakorlati képzésben is részesüljenek; s mivel jól tudjuk, hogy

— Imre kérlek, hiszen láthatod, hogy milyen kíváncsi vagyok, mondd el hát gyorsan, hogy miért hívtál?

A férfi hamarjában nem tudta, hogy mit feleljen, hogyan magyarázza meg az asszonynak, hogy miért hívatta. De amikor a bérkocsiban ültek, ahova csak gyéren esett egy kis világosság, gyorsan elkezdett beszélni:

— Egy ajándékkal akarlak meglepni!

— Lehetetlen! Ezért csak nem hívez ide Budapestre?

— De igenis, ezért! Lásd édesem, én a multkor észrevettem, hogy egyáltalán nem örültél a gyűrűnek, amelylyel megleptelek! Most aztán válaszolj ki magad az ajándékom! Kétféle hozattam a szállodába, választhatsz. Az elfogadása azért még nem kötelező. Ha nem tetszik az ajándék, nem kell elfogadni! De legalább győződjél meg róla, hogy igaz örömet szeretnék szerezni neked!

Hanna ideges lett, de nem szólt semmit.

Amikor az elegáns szállodában, a fényesen világított szobába léptek, az asszony a küszöbről vicsra akart fordulni, azt hitte, eltévesztették az ajtót. Az egyik ablaknál egy egyszerűen öltözött nő ült, karján két gyermekkel.

Solt dr. odavezette a feleségét.

— Nézd lelkem, én — azt gondoltam... hogy... — közben az asszony lehajolt a gyermekhez.

— Jaj be édesek, — milyen kedvesek — mondotta, a zsebébe nyúlt, hogy pénzt adjon az asszonynak.

— Ne, kérlek. Lásd ezek a kicsinyek árvák. Tehetős, gyermektelen házaspárok sok esetben örökbe fogadnak ilyen szerencsétlen, apró emberkéket; és azért — azt gondoltam — nem-e lenne tartalmasabb, vigabb, élénkebb a te éle-

legalaposabb és legállandóbb az az ismeret, melyet a gyermek közvetlen szemlélet útján szerzett: azért ugyancsak felhasználjuk a kedvező alkalmat, hogy megtanítsuk növendékeinket a természetben nyitott szemmel járni.

Ezért leányaink nemcsak passzív élvezői a gyönyörű udvarnak, kertnek, gyümölcsösnek, hanem — tehetségükhöz képest — gondozói is. E célból csoportokra vannak felosztva. Az egyik csoport az udvar tisztaságára, a virágos ágyak rendbentartására ügyel, szorgalmasan irtogatva a dudvát és gyomot. A másik csoport a kert utainak, az utak melletti keskeny virágágyaknak, cserjéknek és rózsafáknak hűsége, gondos ápolója. Gyönyörködve néztem, milyen pontossággal húzták végig a határjelző zsinort; hogy hozták rendbe kis ásókkal, kapáikkal az utak széleit; szedték le a fák és rózsatők felesleges, életnedvet elszívó, vadhajtságait; mily ügyesen garaszolták ki az utakat, töltötték fel a bokrok töveit, ritkították ki az epertáblákat. A szorgalmas, fürge gyermekkezek valóságos paradicsommá varázsolták át kedvenc tartózkodási helyüket. S milyen elégedetten élvezik fáradságuk szép eredményeit; büszkék reá nagyon, de lehetnek is.

A negyedosztályosok mindenikének külön-külön kis kertje van, amelyet önállóan gondoznak s ahol többnyire konyhakerti veteményeket termelnek, még pedig saját maguknak. Ilyen gyakorlati uton tanulják a konyhakertészetet; és szeretik meg a virágok tonyésztését és ápolását. Kora tavasztól késő őszig botániláznak s így ismerik meg a növényvilág nagy részét. Megfigyelik a kert madarait, csuszomászó állatait. Látják a szőlőnek egész évi művelését. S a legszebb minták és példányok állanak előttük a szabadkézi rajznál a természet utáni rajzolásra.

Igy és ilyen irányban vezetve a tanítást, nemcsak bővül a tanulók ismeretköre, hanem tetemesen fejlődik a természet iránti szeretetük, fejlődik érzésük a szép iránt, fejlődik izlésük. — Sőt hiszem, hogy leányainknak e gyönyörű keretben jobban esik a játék, még az uzsonnájuk is.

Szorgalmuknak mindenestre hathatós rugója a folyton ébrentartott munkakedv mellett az is, hogy fáradságaiknak úgy is élvezik a jutalmát, hogy szabad nekik ápolni virágaikból, termelt veteményeikből koronkint haza vinni, bemutatva otthon munkájuk gyümölcsét. És majd az érett ribizke, pöszméte, szilva, körte, alma stb. nem fognak hiában integetni oly

ted is Hannám, hogyha... az egyik fiu, a másik leány, választhatsz közülük. Természetesen csak az esetben, ha magad is nagyon akarod.

Az asszony szeme könnyes lett.

— Nem tudok választani közülök, mindkettő édes és gyönyörű! Mondd te, hogy melyiket vegyük? — Solt dr. szabadkozott, a vita vége az lett, hogy mindkét gyermeket magukhoz fogadták.

Másnap, nagy bevásárlások után haza utaztak. Hannának most rémsok dolga lett. Mégis talált időt arra, hogy sürgőnyt menessen az anyósának: „Két gyereket kaptam! Kérlek gyere rögtön hozzánk, mert nem tudunk eligazodni a tanácsaid nélkül!”

*

A legközelebbi zsuron, a hölgyek között kissé megbomlott az egyetértés. Nem tudták kisütni, hogy voltaképp ki kezdeményezte a Solt ügyvédnőről szóló pletykát. Nem akadt annak gazdája.

— Milyen izléstelenség idegen gyermekeket adoptálni — mondta a kisbíró. — Ha valakinek nem lehet saját gyereke, akkor egyáltalán ne legyen!

— Hozzá még ilyen alantos származásukat! — tette hozzá Lordné — akik bizonyára — az átöröklés törvényei szerint — magukon viselik szüleik testi és lelki defektusainak csirait! Fidoné! Csunya téma, hölgyeim, beszéljünk másról!

Hanna asszony nagyon hálás volt férjének gyöngéd figyelméért. Egy évvel később egészséges ikerbabákkal ajándékozta meg az — e váratlan nagylelkűség — vagy talán a váratlanul bő áldás? — folytán, kissé megkáult urát.....

Dóra.

csábítóan a leányseregbe, mert igazgatónéniük jószágos szíve már eleve kilátásba helyezte, hogy úgy a gyümölcsök, mint később a szőlő leszüretelésekor bőséges részt juttat nekik is.

Ilyen körülmények között nem csoda, ha úgy a szülők, mint iskolánk jóbarátai, érdeklődői — akik mostanság sűrűn megtisztelnék látogatásaikkal — mind őszinte megelégedésüket nyilvánítják új helyiségünk kiválasztásához. — És mi, akikre bizva van a tanulók szellemi és lelki életének irányítása; mi, akik a legközelebből tudjuk felfogni egy ilyen modern iskolahelyiség és telek óriási előnyeit: mi csak az öröm, a megnyugvás és hála érzetével gondolunk iskolánk ez évi történetében a legfőbb eseményre: intézetünknek állandó bérhelyiségbe való átköltözködésére.

Avagy, nem tölti-e el öröm a vándor szívét, amikor hosszas nélkülözések után botját a rég óhajtott otthon falához támasztja? Hiszen itt, az áldott küszöbön, feledve a kiállott szükségét, új ambícióval, új lelkesedéssel eltelve, megnyugvással és a legszebb reményekkel tekintünk a jövőbe!

Marossy Aranka.

A SZILÁGYSSOMLYÓ

politikai lap

— előfizetési ára: —

Egész évre . . . 8 K Negyedévre . . . 2 K
Fél évre . . . 4 K Egyes szám ára 20 f

Megjelenik minden csütörtökön.

KÜLÖNFÉLÉK.

Kispál Gyuri.

*Kispálnének levele jött Boszniából
Gyanus levél, német levél: — a fiától!
A jegyző ur ötször-hatszor megforgatta,
Hol letette, hol felvette
Mig valahogy kiolvasta.*

*S aznap éjjel a Kispálné jajsavára,
Csakhogy a föld meg nem indul szárnalmába.
— Kispál Gyuri ha ezt látná a sírjából:
Külön halna meg a szíve,
Szegény anyja fájdalomtól!*

*S aznap éjjel valaki a templom-sorba
Nagy örvadtól majd a lelkét kikozogta.
Könny se maradt, fény is alig a szemében.
— Kispál Gyuri ha azt látná,
Feltámadna örömeiben!*

Szabolcska Mihály.

— A törvényszéki elnök nyugalomban. Értesülésünk szerint Benkő József kuriai bíró, a zilahi törvényszék érdemes elnöke május elsejével nyugalomba vonul.

— Kormánybiztos. A zilahi ref. Wesselényi kollégiumhoz a folyó évi érettségi vizsgálatokra kormányképviselőül Balthazar Gábor kecskeméti ref. főgimnáziumi tanárt küldötte ki a közoktatásiügyi miniszter.

— Új táblai bíró. A király Dercsényi Aladár, tasnádi kir. járásbírónak a kir. ítélőtáblai címet és jelleget adományozta.

— Román tolmács. A zilahi törvényszék elnöke Reinfeld Baruch dr., krasznai ügyvédet a krasznai járásbíróshoz román tolmácsosá nevezte ki.

— Érmihályfalva—tasnádi vasút. A kereskedelmi miniszter a szilágyssomlyó h. é. v. rtnak. a Máv. Érmihályfalva állomásából kiágazólag Ólaspetri, Szalacs, Peér, Peleszarvad, Nemes-

keszi, Szódemeter és Szilvás községek érintésével a szilágyssomlyói helyi érdekű vasút Tasnádi állomásáig vezetendő szabványos nyomtávú gőzüzemi helyi érdekű vasútvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

— Áthelyezések. A pénzügyminiszter ifj. Makray Domokos, pü. számtiszt Zilahról Kolozsvárra, Szentpéteri Sándor, pü. számvizsgálót Kolozsvárról és Szabó Sándor, pü. számmellenőrt Tordáról Zilahra helyezte át.

— Doktoráavátás. Pinteá Vazul szigorló orvost a budapesti tudományegyetemen múlt hó 26-án az orvostudományok doktorává avatták.

— Házasság. Dr. Rimely Károly krasznai ügyvéd a múlt héten Budapesten, az Egyetemi templomban tartotta esküvőjét Löffler Mariskával, Löffler Emil örnagy leányával.

— Egyházi gyűlés. A szilágyssomlyói református egyházmegye május 7-ik napján délelőtt 9 órakor kezdődőleg Zilahon, a vármegyház kistermében „egyházmegyei tanácsulást” tart.

— Gyászrovat. Werébely Ignác nyugalmazott táblai bírónak testvére özv. Szeleszky Józsefné folyó hó 26-án elhunyt. A család a következő gyászjelentést adta ki: „Alulírottak úgy a magunk, valamint a közelebbi és távolabbi rokonok nevében is mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szerető édes anya, nagynya, testvér, anyós és rokon özv. Radics Károlyné, utóbb Szeleszky Józsefné szül. Egri Werébely Karolina életének 77-ik évében, folyó hó 26-án délelőtt 8 órakor hosszas szenvedés után elhunyt. A megboldogultnak hült tetemei Szilágyssomlyón (Vármegyház-utca 33. szám alól) folyó hó 28-án (hétfőn) d. u. 3 órakor fognak a ref. vallás szertartása szerint örök nyugalomra helyeztetni. Aldás és béke lengjen porai felett! Szilágyssomlyó, 1913. április 26. Radics József és Szeleszky Sándor gyermekei. Radics Géza, Radics Irén, Radics József unokái. Werébely Ignác, testvére. Szabó Józsefné, szül. Werébely Ilona unokahuga, férje és gyermekei. Tisztavári Sárika, Nagy Margit menyei.” Az elhunyt urasszonyt április 28-án délután temették általános részvétel mellett. A temetésen az ujjonnan alakult „Dalkör” néhány szép gyászéneket adott elő, Ladányi Ödön karmester vezetésével. — Marosszéki és Csikfalvi Kállai Nagy Miklós földbirtokos múlt hó 24-én reggeli 8 órakor, életének 45-ik, boldog házasságának 19-ik évében Krasznarácsán rövid szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó 26-án d. u. 3 órakor volt a ref. egyház szertartása szerint. Halálát gyászolják: Özv. Kállai Nagy Miklósné szül. Andrekovits Mariska, neje. Kállai Nagy Ilka, özv. Antal Gézáné, testvére és ennek gyermekei: Antal Róza, férje Pethő Károly, Antal Géza, és neje Palánki Julcsa, Antal Miklós, id. Liskay Sándor és neje, ifj. Liskay Sándor és neje, Liskay Eszter, özv. Tarr Sándorné, özv. Liskay Ferencné, sógorai és sógornői. Andrekovits László és neje, apósa és anyósa.

— Jégeső Sarmaságon. Kedden délután öt órakor Sarmaság községben és határán nagy jégeső pusztított. Nagy kár van a gyümölcsösökben, különösen a szőlőkben.

— Az ügyészség előtt. Somogyi Ferenc zoványi lakosról lapunk közelebbi száma azt a hírt közölte, hogy a Viski Pál nyug. ref. esperes kárára Zoványon elkövetett tengeri- és lóhermaglopás tettese a Somogyi személyében hurokra került. Ez a Somogyi megjelent szerkesztőségünkben és a róla közölt hírt alaptalannak jelentette ki, azt azonban beismerte, hogy ezen ügy az „ő, mint gyanúsított” nevével kapcsolatban a zilahi királyi ügyészség előtt vizsgálat alatt áll. Készséggel adunk helyet Somogyi nyilatkozatának, míg majd az illetékes bíróság ítélete alapján nyilatkozhatunk a felett, hogy tudósítónk tévedett-e hirtetésében, vagy pedig Somogyi Ferenc csakugyan bűnös a saját papja ellen elkövetett lopásban.

— Városból nagyközség. Karczag nagykun-szolnokvármegyei, a legújabb népszámlálási adatok szerint 22,996 lakosu rendezett tanácsu város e hó 25-én tartott közgyűlésében, nagy többséggel megszavazta a városnak nagyközséggé való átalakítását. A határozatot, végeldöntés végett a belügyminiszterhez fel is torjesztették.

— A Fonciére, Pesti biztosító intézet április 12-én tartott évi rendes közgyűlése az igazgatóság javaslatára egy választmány alakítását határozta el és ennek tagjainak közfelkiáltásával gróf Széchenyi Bertalan, gróf Bethlen István, Kovácsné Babó Lajos, gróf Cziráky György, tordai Drasche Lázár Alfréd, gerdovchákai dr. Ernusz József, gróf Hoyos Miksa, báró Inkey József, dr. báró Kohner Adolf, Léderer Károly, kotási Radisich Jenő, zombori Rónay Jenő és Vavrik Antal urak választottak meg.

— Az Apollo mozgófényképszínházvállalat e heti jelentései újból arról adnak számot, hogy a színház vezetősége minden tekintetben igyekszik reákszolgálni a közönség partfogására. Május elsejétől kezdve filmjeit a Leon Gaumont párisi világégtől szerzi be, s így bizonyos, hogy a mozgófényképláda az eddigieknél is magasabb színvonalúak lesznek. A jövő hét szerdájára pedig elsőrangú irodalmi és művészeti esemény színtere lesz az Apollo. A budapesti Uránia tudományos színház Napoleon című darabját az eredeti szövegkönyvvel és az eredeti zenével mutatja be. — Pekár Gyulának e nagyszerű darabja a budapesti Uránia legsikerültebb alkotása, s így biztosra vehető, hogy az első tökéletes Uránia előadás nagy közönséget fog vonzani az Apollóba.

— Megakartá perzselni a macskát. Közelebbi napokban történt, hogy Ipp községben Béres Ferenc ottani lakos telkén tűz ütött ki. A hivatalos nyomozás kiderítette, hogy szomszédjának, Megyesán Gábornak öt éves fia valamiért megharagudott a szomszédok macskájára és büntetésből megakartá azt elevenen perzselni. A macska kiugrott kezéből és a gyermek az égő gyufát a szénakazal és sertésöl mellett levő szalmacsomóra ejtette. Az áldozatra szánt szerencsétlen cicus ugyan csekély porzsárlések árán megszabadult, hanem a drága széna és disznóól a pajkos fiúcska áldozatául esett. A dolognak most már a járásbíró előtt van a folytatása, ahol a gondatlan apát, amiért a gyufát a gyermekek által könnyen hozzáférhető helyen tartja, a büntető törvénykönyv 425-ik §-ába ütköző tűzvész okozásának vétsége miatt fogják felelősségre vonni. Szomorú dolog, hogy az eféle gyermekek által okozott felgyújtások napirenden vannak és sem a büntetéstől való félelem, sem az a gondolat, hogy az egész község hamuvá éghet, nem tudja a falusi népet a gyufával való gondosabb elbánásra, nagyobb elővigyázatra szoktatni. Talán megteszi ezt majd a „gyufaadó.”

— A ragadós állatbetegségekről a „Földmívelési Értesítő” Szilágyvármegyére vonatkozólag a következő kimutatást közli: Lépfene: krasznai Márton; szilágyssomlyói Mutos; tasnádi Tasnád; zilahi Debren p. — Veszétség: krasznai Alsóvalkó. — Takonykór és bőrféreg: szilágyssomlyói Kémer; tasnádi Tasnád-bajom. — Rühkór: krasznai Krasznafüzes ló; szilágyssomlyói Alsóberekaszó ló, Alsószilágy t. ló; tasnádi Oláhcsaholy 2 u. ló, Tasnád-bajom ló, Tasnádcsány ló, Tasnádcsánytót. ló, Tasnád-szarvad ló; zilahi Egregypósa ló. — Sertés-vész: szilágyssomlyói Szilágypercesen 2 u., zilahi Szilágykövesd; Szilágykövesd, Szilágy-sziget; zisibói Szilágyssomlyos t., Zsibó t.

— Vámszedés a vasúti szállítmányok után. Ne tessék megijedni, mert ez az eszme nem az anyagi tönk szélén álló Szilágyssomlyó r. t. város területén nyert megtestesülést. Nálunk egyesek tévesen felfogott magánérdeke még csirájában megfojtotta az erre vonatkozó

Sirolin
"Roche"
orvosilag ajánlva a légzőszervek
mindennemű megbetegedése ellen.
tüdőbetegségek,
gégehurut,
szamárhurut,
gyermekek görvéllykórja ellen.
Kapható minden gyógyszerárban.
Egy üveg ára 4 korona.

indítványt. Lám, a hatalmas, gazdag Bihar-vármegyében nem szegényenléttek az igazságos és legkönnyebben elviselhető és mégis tekintélyes bevételt biztosító közvetett adónemnek behozatalát elhatározni. Biharvármegye törvényhatósági közgyűlése ugyanis a törvényhatósági közutak kiépítése és rendbentartása költségei fedezésére a vasuton érkező teherszállítmányok után vám-szedését határozta el. A velünk szomszédos margitai főszolgabírói járás Vedresábrány, Erábrány, Szoldobágy, Bályok és Berettyószéplak vasútállomásokról leadandó minden métermázsza áru után 2 fillér vámot fognak szedni.

— **Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték.** Minden sorsjáték kezdeténél a főelárusítók a vevőknek előzetkenységből egy és ugyanazon számú sorsjegyet tartják fenn s azokat a vevők a további játékokra rendszeresen szívesen veszik át. Németországban, ahol az osztálysorsjáték már több mint egy évszázad óta áll fenn, ezen módszer olyannyira el van terjedve, hogy sok család élethossziglan egy és ugyanazon számú sorsjeggyel játszik, sőt a sorsjegytulajdonos halálával az örökösök játszanak tovább ugyanazzal a sorsjeggyel. Az osztálysorsjáték sorsjegyeinek nagy nyeresményesélyeit tekintve, ezen eljárás határozottan helyes is, mert ezáltal nagyobb a valószínűség, hogy előbb vagy utóbb a sorsjegy a kívánt főnyereményt eléri.

— **Óvakodjunk a dalmát boroktól.** Körülbelül három év óta általános a panasz Ausztriában amiatt, hogy Dalmáciában nagyon elterjedt a borhamisítás. Ebben a dalmát termelők és borkereskedők egyaránt részesek s a hamisított borokat leginkább a törkölyre felöntött vízzel, cukorral és szeszszel állítják elő. Ez különösen a múlt évi szüret óta oly rendkívül nagy mérvet öltött, hogy a többi osztrák tartományok termelői és kereskedői, valamint az osztrák sajtó, mely ezen borhamisításokkal már hetek óta foglalkozik, az osztrák kormánytól egyre hangosabban a legerélyesebb intézkedéseket követelik a borhamisítások megszüntetésére, melyeket szerintük Dalmáciában ugyiszólván nyilvánosan az ottani hatóságok szeme látára üznek. E miatt a napokban interpelláció is volt az osztrák birodalmi tanácsban. A dalmát borhamisítás érzékenyen érinti a magyar bortermelők és borkereskedők érdekeit is, mert az olesó hamisított dalmát borokkal nem versenyezhetnek, s mert mi is ki vagyunk téve ezen hamisított borok beözönlésének. Már eddig is tényleg több esetben megtörtént, hogy a magyar borkereskedőknek Dalmáciából hamisított bort akartak szállítani, ezek azonban a szállítmány átvétele előtt azt vegyelemzés útján megvizsgáltatták, mivel a hamisítás konstátatott, a bort nem vették át s most általában tartózkodnak a dalmát borok vételétől. A dalmát borhamisítók-nak már is sikerült elérniük azt, hogy a dalmát borokat teljesen diskreditálták. Minthogy pedig eddig a borkivitel Dalmáciának legfőbb jövedelmi forrása volt, ha — eddigi vevőik teljesen megokolt bizalmatlansága miatt — ettől elesnek, az igen nagy csapás lesz rájuk nézve.

— **Csak egy anya tudja** mennyi gondot okoz egy gyermek táplálása, amikor a legegyszerűbb táplálószer, az anyatej hiányzik, vagy kevés. Milyen sokszor gyötördik az anya amiatt, hogy nem tud mit adni gyermekének. Am ezért a gondos anya nem bocsátkozik kísérletezésekbe, hanem csakis kipróbált, megbízható tápszerhez folyamodik s ez nem lehet más, csak a Nestlé gyermekliszt, amely már pár nap múltán érezteti kitűnő hatását. — Egy igen tanulságos könyv jelent meg a Nestlé-liszt használatáról és úgy ezt a könyvet, valamint egy próbadohoz Nestlé-lisztet ingyen és bérmentve küld a Henri Nestlé cég, Wien, I., Biberstrasse 182.

— **Tömégárak vasuti szállítása.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara a Máv. igazgatóságától nyert értesítése alapján köz-tudomásra hozza, hogy az ősszel várható tömeges áru- és terményszállítások, továbbá a folyamatban levő vasuti nagy beruházási munkálatokhoz szükséges anyagoknak állandóan nagy tömegekben való szállítása a vasut teljesítő képességét előreláthatólag oly mértékben fogják igénybe venni, hogy számolni kell a bekövetkezendő kocsihányattal. A kocsihányatról eredő szállítási nehézségek megelőzése, illetve lehető csökkentése érdekében figyelmezteti a kamara

saját érdekükben a nagyobb kereskedelmi és ipari vállalatokat, hogy a részükre elszállítandó s szállítási időhöz nem kötött tömegárak (épület- és tűzifa, szén, só, érc, kavics, kő, stb.) zömét még a tavaszi és nyári hónapokban, minden-esetre azonban az erősebb őszi forgalom beállta előtt, augusztus hó végéig, lehetőleg szállítsák el.

— **Dr. Ajtai K. Pál ügyvédi irodáját** Vármegyeház-utca 16. szám alá (a volt Szénássy közjegyző helyiségébe) helyezte át.

— **Az elválasztás képezi az anyának leg-nagyobb gondját** gyermeke nevelésénél. — E gondtól megszabadulnak mindazok, akik már tudják, hogy az elválasztás pillanatától a gyermek egyetlen tápszere a Phosphatine Fallieres. E kitűnő tápszernek tulajdonítható az, hogy az utóbbi években a gyermekeket az elválasztás idejében baj nem éri. Egy nagy doboz, mely elegendő 3 hétre — 3 korona 80 fillér minden gyógyszerárban. Főraktár Zoltán Béla gyógyszer-tára Budapest, V., Szabadság-tér.

— **Magyarország szőlőgazdasága.** A nyolcvanas évek elején, amikor a filloxera-pusztítás annyi szorgalom munkáját tette tönkre, a kataszteri fölmérés szerint 622.488 hold terület volt szőlővel beültetve. Ennek 78 százaléka, vagyis 489.000 hold a filloxera következtében elpusztult. A mostani fölvétel szerint a szőlővel beültetett terület mintegy 82.000 holddal kevesebb, vagyis 542.273 hold, ebből még termő, de részben filloxerával fertőzött régi szőlő 42 százaléka. A felújított terület 76 százaléka. A felújított területből amerikai alanyu telep 36 százaléka. Szénkénegezéssel főtartott hegyi szőlő 24.500 hold. Immunis homoktalaju új szőlő 145.000 hold. A homokon 67.000 hataszteri holddal több szőlőt találtak az újabb kataszteri fölvételkor, mint a mennyi a filloxerapusztítás során való fölvételkor volt. És noha ma körül-belül 82.000 hat. holddal kevesebb a beültetett szőlőterület Magyarországon, mégis az okszéri szőlőmivelés következtében az átlagos termés ma sokkal nagyobb, mint évtizedek előtt volt.

— **A „Vasárnapi Ujság”** április 27-iki száma nagyon érdekes képekben mutatja be a főthi kastélyt, a Nemzeti Színház görög tragédia-előadását, a Nemzeti Szalon tavaszi tárlatát, Huszko Béla szilisztriai rajzait, azt a XVI. századi nevezetes rovásírásos szöveget, melyet most fedeztek fel s mutattak be az Akadémiában, a lebontásra kerülő debreceni Bika-szállót, az agyag-galamblövés új sportját, stb. Szép-irodalmi olvasmányok: P. Abrahám Ernő novellája, Kvassay Ede regénye, egy érdekes francia regény, stb. Egyéb közlemények: Sebestyén Gyula dr. cikke a rovásírásról s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet sakkjáték, stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában. (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám.) — Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fillér.

— **Budapesti Hirlap.** Főszerkesztő és lap-tulajdonos: Rákosi Jenő Az ország legelterjedtebb és legtekintélyesebb politikai napilapja. Megjelenik naponta (hétfő kivételével) kora reggel. Előfizetési ára: egy évre 28 kor., félévre 14 kor., negyed évre 7 kor., egy hónapra 2.40 kor. Egyes példány ára 10 fill. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-körut 5. sz. Minden ember tudja ebben az országban, hogy a Budapesti Hirlap egy politikai magatartásban, mint társadalmi, művészi, irodalmi és gazdasági törekvésében a nemzeti irányt követi és csak egy célt ismer és ez az, hogy erős hittel és lankadatlan buzgalommal szolgálja a magyar nemzeti érdekét. Ezért terjed el a Budapesti Hirlap oly nagy mértékben a magyar komoly hazafias körökben és ezért mindenki, aki lelkében és törekvésében ugyanama vágyakat érzi, mint a Budapesti Hirlap emberei: a Budapesti Hirlapból merit tudást és lelkesedést és aki csak teheti, a Budapesti Hirlapot járattja házához. A Budapesti Hirlapot haszonnal forgatja kezében a család-fő, az asszony és az ifjuság egyaránt. Közleményeit mindig a jó izlés és a becsületes hazafiság diktálja, értesülései mindig kimerítőek és szavahihetők, tartalma válogatott és terjedelmes. Minden magyar embernek a figyelmébe ajánljuk a Budapesti Hirlapot.

Meghívás.

Az 1898. XXIII. t.-c. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekébe tartozó „Szilágyosomlyó és vidéke ipari- és gazdasági hitelszövetkezet, mint az Országos központi hitelszövetkezet tagja,“ 1913. évi május hó 18-án délelőtt 10 órakor, a városi színház helyiségében

X-ik évi rendes közgyűlését

tartja, melyre a tagok az alapszabályok 35. §-a értelmében meghívotnak.

Napirend:

1. Múlt évi üzleti eredményről szóló jelentés tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása s a felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság 2 tagjának választása.
6. Felügyelőbizottság 1 tagjának választása.
7. Az alapszabályok módosítása.
8. Esetleges indítványok.

1911. évi december 31-én volt a szövetkezetnek 688 tagja 1041 üzletrésszel. Az év folyamán belépett 56 tag 133 üzletrésszel, kilépett 27 tag 37 üzletrésszel, maradt 1912. december 31-én 717 tag 1137 üzletrésszel.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet helyiségében ki-függesztetett és megtekinthető.

Szilágyosomlyó, 1913. április hó 28.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból. 42. §. A közgyűlésen minden tag egy szavazattal bir, de ezen jogát az gyakorolhatja, ki az előző naptári évben már tag volt és szabályszerű befizeté-seivel hátralékban nem volt. A szavazás más tagnak adott megbízás útján is gyakorolható: öt tagnál többet senki sem képviselhet.

Molnár Ferenc

Zádor Lajos utóda

női divattermében

DEBRECEN, városbáza épület

a

== tavaszi és nyári ==

női divat kiváló szép ujdonságai megérkeztek.

Gyapju, selyem, velone, crep-szövet, angol vászon és himzett batisztok, mindenféle diszek. 1—3

Női és gyermekfelöltők blouzek, napernyők.

Női ruhakészítési műtermében elismert, szakképzett vezetés mellett, séta és alkalmi toilették, mérték szerinti felöltők kiváló izléssel készülnek.

☛ Telefonszám: 73. ☚

Értesítés.

Van szerencsém Szilágysomlyó és vidéke nagyérdemű közönségének szíves értésére adni, hogy a „Szilágysomlyói Borértékesítő és Pinceszövetkezet“

vendéglőjét

átvettem és **folyó évi május hó 1-én** „Hamza Testvérek“ elsőrangú zenekarával megnyitom.

Arra kérem a nagyérdemű közönséget, hogy szíves támogatásával tegye lehetővé azon törekvésemet, hogy az önök igényeit teljes megelégedésükre szolgálhassam, melyet csak úgy teljesíthetek, ha nagyra-becsült látogatásukkal az isteni természet összes szépségeivel megáldott helyet látogatni szívesek lesznek.

Kitűnő konyhám, a szövetkezet kitűnő borai, valamint az elsőrendű csapolt sörök, továbbá 23 éves szakképzettségem reményt nyújtanak arra, hogy bizva-bizvást indulhassak azon kitűzött cél felé, mely abból áll, hogy Szilágysomlyó város n. é. közönsége szeretetét megnyerendem.

Zenéről minden nap gondoskodom. Havi étkezéseket vállalom. **Villásreggeli és csapolt sör** minden kellemes időben szíves rendelkezésükre áll. **Vasár- és ünnepnapokon tekeversenyeket** rendezek s egyéb szórakoztatásokról is gondoskodom.

Teljes tisztelettel:

Lázár Lajos.

Csupák József

aszfalt, beton, műkölépcső és turbina malomépítési vállalata
SZILÁGYSOMLYÓN.

Különleges építési vállalat!

Műkölépcsők méret után, színezés tetszés szerint. — **Műsirkövek** minden színben, ugyancsak **fürdőkádak** és kávéházi márványutánzatu **asztallapok**, egyszerű és mintázattal, ugyancsak **mosdók** is, stb. Konyhák, folyosók, fürdők és előszobák **cementlappal, terracotta-burkolattal**, vagy egyszerű **cementsimitással**. **Gipsz és rabcifalak** felállítása.

4—4

Cementlapok állandóan raktáron vannak.

Gazdasági építkezések!

Itató váluk, jászolok, vízmedencék, betonsatornák cementből készült oszlopok.

Kocsibejáratok és gyalogjárda **természetes aszfalttal való burkolása**, vastagság tetszés szerint.

Nedves pincék izolálása.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri:

CSUPÁK JÓZSEF.

Lakásom: Mikszáth Kálmán-utca (Bánffy-rét) saját ház.

412—1913. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 13,989—1913. számú rendelete alapján alulírott hivatal a kolozsvár—szilágysomlyói állami közút 71·204—71·324 km. szakaszán építendő egyes utkaparóház építési munkák biztosítása céljából versenyárgyalást hirdetek.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy ajánlat a kolozsvár—szilágysomlyói állami közút 71—72. km. szakaszán esz-közleendő utkaparóház építési munkákra felirással ellátott, pecséttel lezárt borítékba helyezett ajánlataikat **1913. évi május hó 28-ik napjának d. e. 11 órájáig** alólírott hivatalhoz közvetlenül, vagy posta útján nyújtsák be. Az ajánlat az előírt ajánlati minta és költségvetés felhasználásával teendő, az ajánlati költségvetésbe az egységárakat és az ajánlati végösszegeket nemcsak számokkal, hanem betűkkel is be kell írni.

Az ajánlathoz az ajánlati összeg 5%-át kitevő bántpénznek valamely m. kir. adóhivatalnál, vagy állampénztárnál történt letételéről szóló nyugta, vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata vagy a bántpénz elküldését igazoló postai feladó vevény csatolandó.

Azok az ajánlattevők, kik a munkákat teljesítésére törvényes képesítéssel, illetőleg jogosítvánnyal nem bírnak, kötelesek ajánlatukban képesítéssel bíró megbízottat megnevezni.

Azok az ajánlattevők, akik az alulírott államépítészeti hivatal felügyelete alatt munkát nem végeztek, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonyítványával igazolni.

Az ajánlatok fenti napon és időben fognak felbontatni. A versenyárgyaláson az ajánlattevők vagy képviselőik jelen lehetnek.

A művelet és feltételek a hivatalos órák alatt a zilahi m. kir. államépítészeti hivatalban megtekinthetők és ott az azokra vonatkozó netán szükséges felvilágosítások is megadatnak, ugyanott az ajánlati minta és az ajánlattevő által ártételekkel kitöltendő ajánlati költségvetés megszerezhető.

Az ajánlattevők ajánlataikkal a versenyárgyalás napjától számítva 60 napig maradnak kötelezettségben.

Zilah, 1913. évi április hó 18.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Válófélben

levő debreceni, szép, molett, vigkedélyű 40 éves, 60,000 kor. tehermentes házzal bíró urinő. Olyan vagyonos urat keresne, ki telkét felépíttetné. Felét nevére is iratná. Házaság sincsen kizárva. — Távoli rokona:

Pénztári könyvelő

kék szemű, barna, csinos, igen szolid, képzett, 25,000 korona vagyonnal bíró, 200,000 kor. vagyonu uri családból származó fiatalember megnősülne vagyonos szép leánnyal, vagy fiatal özvegygyel. Leveleket: „Aki mer, az nyer!“ jellegével a „Vidéki Hírlapok képviselőisége“ továbbít. Debrecen, Csapó-utca 12. Telefon 10—27. 1—2

134—1913. tkvsz.

Visszárverési kérelme a Silvánia takarékpénztárnak, Lupó Demeter elleni végrehajtási ügyében.

Arverési hirdetmény.

A Krasznamegyei takarékpénztáregyesület végrehajthatónak és csatlakoztatott társainak Lupó Demeter végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a 2518—1910. tkvsz. árverési hirdetmény folytán megtartott árverésen az árverési vevő, dr. Barna Vilmos ügyvéd szilágysomlyói lakos kötelezettségeinek eleget nem tévén, az 1881. évi 60. t.-c. 185. §-a alapján az újabb bírói árverés 160 kor. tőke, ennek 1908. évi március hó 15. napjától járó 6% kamatai, 6 korona 20 fillér óvási, 1/3% váltódíj, 67 korona perbeli és végrehajtáskérsi, 28 korona árveréskérsi, 28 korona visszárveréskérsi s a további költségek erejéig ezennel elrendeltetik, a visszárverés megtartására határnapul: **1913. évi május hó 8. napjának d. e. 11 órája** tüzetik ki Detrehen községházánál, mikor is elárvereztetnek szükség esetén a kikiáltási áron alul is az alábbi árverési feltételek mellett végrehajtást szenvedő Lupó Demeternek a detrehemi 223. sz. jtkvben 883. hrsz. ingatlanra 284 korona, az ugyanannak nevében álló, a detrehemi 364. sz. jtkvben 179. hrsz. ingatlan 480 korona, — a detrehemi 121. sz. jtkvből a 677. sz. jtkvben átvitt Bolozsán Mariska nevében álló 882. hrsz. ingatlan 516 korona kikiáltási ár mellett.

2) Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb árban el nem adható.

Szilágysomlyó, 1913. január hó 31. A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságtól. Rózsás k., kir. jbró.

A kiadmány hitelűl:

Schlecht Lajos,
kir. tkvvezető.

Értesítés.

A raktáron levő

szőlőpermetezőket

a legolcsóbb árak mellett
kiárusítom.

Schvarcz E. és Társa.

2—3

(Moni-ház.)

Eladó gyógyfürdő.

Somlyócehi község határában (a somlyóujlaki vasuti állomáshoz, ugyancsak Szilágysomlyóhoz 30 pernyi gyalogjárásnyira) fekvő „**Pokoltó**” nevű **gyógyfürdő** a Magura hegytetőn, mely jó forgalmu és nagy vidékü, eladó.

A gyógyfürdő 19 hold terjedelmű. A fürdőben van 11 fürdőszoba két-két személyre, egy nagy közös bazin, mely a mai kornak megfelelő modern berendezéssel van ellátva, hideg és meleg vízvezetékekkel, villanycsengettyűvel és tükörkádakkal; van továbbá 6 vendégszoba, egy nagy vendéglő étterem 80 személyre, tekepálya, konyha, éléskamra és egy kettős pincehelyiség 400 hektoliter bor befogadására. A fürdőtelepen van 10 ezer drb. ujonnan ültetett ripária és csemegefaj szőlővessző, továbbá 40 ezer szőlőtőkének való kitűnő déli fekvésű szőlőterület, nagy gyümölcsös, nemes faju gyümölcsfákkal, 5 hold 12 éves vágású tölgyfaerdő, szántóföld, konyhakert, stb., **örök áron, 25 ezer koronáért eladó.** A vételárhoz 12 ezer korona készpénz szükséges. A fennmaradó összeget vevő 6% kamat mellett használhatja. 3—3

A fürdő azonnal átvehető.

Bővebb értesítés szerezhető a fürdőtelepen a tulajdonos

Gál Testvérekkel.

Szőlősgazdák figyelmébe!

Értesítjük a gazdaközönséget, hogy

rézműves és fürdőberendezési műhelyünkben

(Szilágysomlyón, Bem-tér) saját készítésű

permetezőinket

két évi jótállással árusítjuk. Ugyancsak elfogadunk javításokat is. Bármely rendszerű permetezőhöz mindenféle alkatrészeket állandóan raktáron tartunk és jutányos árban árusítunk.

Műhelyünkben minden e szakba vágó munkákat legrövidebb idő alatt készítünk és azokért jótállást vállalunk. 2—6

A n. é. közönség becses pártfogását kéri

mély tisztelettel:

Kupkay és Kálló.

Legjobb szépitőszerek! Hölgyek részére nélkülözhetetlen!

Óvakodjunk az utánzatoktól! Törvényesen védve. Csodás, gyors és biztos hatása.

A női szépség

elérésére, tökéletesítésére és fenntartására legkitűnőbb és legbiztosabb a vegytiszta, sem higanyt, sem ólomot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan, minden gyógyszertárban, drogériában és illatszerkereskedésben kapható a **Földes-féle**

MARGIT-Crème Szappan

Ezen világhírű arekenőcs eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, mitesszert és más minden bőrbajt, sőt ráncokat, himlőhelyeket is, az arcot fehérre, simává és üdévé varázsolja. Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona. Margit hölgypor (3-féle színben) 1.20 kor. Margit-szappan 70 fillér, Margit-fogpép (Zahnpasta) 1 kor. Margit areviz 1 korona. Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

**Földes Kelemen gyógyszerész
ARAD.**

Főraktár Szilágysomlyón: V. Balás Zsigmond és Szaplonczay Sándor gyógyszertárában. 2—5

Minden nő szeret

hatalmának, vagyis szépségének fenntartására áldozni és helyesen teszi, hiszen azért nő, hogy szép legyen. Az elcsúfító vörös orr, szeplő, májfolt, mitesszer, pattanás, ráncok, foltok, minden arctisztatlanság és bőrhány eltávolítása kötelessége a nőnek, vétek volna rut arccal élni, ha van megbízható, tökéletes szer, mely szépséget terem. Általában legjobban szeretik a

KRIEGNER-féle SZÉPÍTŐSZEREKET és pedig az 2—5

Akácia-krém, mely 2—3 nap alatt minden szépséghiányt gyökeresen eltüntet, teljesen ártalmatlan, fehérit, üdit simit, szépít, fiatalít. **Ára 2 korona.**

Akácia-szappan kellemes illatu, tartós és üdítő hatásu **Ára 1 korona.**

Akácia-puder védi a bőrt a nap és szél befolyása, valamint arctisztatlanságok ellen. **Ára 1 korona.**

A ki ezeket a szereket használja, annak nem kell vénüléstől tartani, szépségének hatalmát megtartja a legmagasabb korig. Kaphatók az összes gyógyszertárban. **Postai szétküldés naponta utánvétellel.**

KRIEGNER gyógyszertár
Budapest, Kálvin-tér.

ELADO BOR.

80 hektoliter 1912. évi
uj bor, — valamint 20 hektoliter több évről való aszu
bor eladó

Bölöni Sándornál,
Szilágysomlyón.

Fizessen elő
a Vasárnapi Ujságra!

A VASÁRNAPI UJSÁG

a legrégebb, legkedveltebb
illusztrált hetilap.

ÖTVENNYOLCZADIK ÉVFOLYAM

Szerkeszti **HOITSY PÁL.**

Előfizetési ára: egész évre 20 korona,
félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Mutatványszám ingyen.

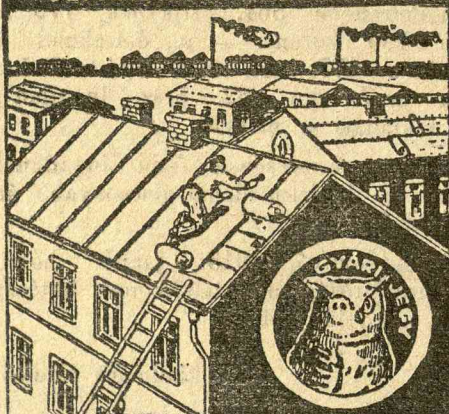
Előfizetéseket elfogad

a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatala
(FRANKLIN-TÁRSULAT)

Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

KOLLARIT- BŐRLEMEZ

RUGANYOS, VIHAR-
BIZTOS és IDŐTÁLLÓ
SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

Utánzatától óvakodjunk!

KOLLARIT- BŐRLEMEZ

kaucuk-kompozícióval bevont ruganyos, viharbiztos és időtálló szagtalan fedéllemez.

A jelenkor legjobb tetőfedéllemeze.

Végtelenül tartós!

Régi zsindelytetők atfedésére kiválóan alkalmas. — Sem mázolni, sem mészlével bekenni nem kell. 11—39

Szilágysomlyón kapható:

WEISZ ELEK és FIA fatereskedőknél.

Hirdetmény.

Szilágycseh községben a főszolgabírói hivatal elhelyezésére szolgáló járási székháznak és melléképületeinek felépítéséhez előirányzott munkálatok kivitelének biztosítása céljából az **1913. évi május hó 26-ik napjának** d. e. 11 órájára Zilahon, hivatalos helyiségben tartandó zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

Versenyezni óhajtókat felhivom, hogy a fentebbi munkálatok elvállalására vonatkozó ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig hozzám annyiival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkező, avagy a távirat útján tett ajánlatokat figyelembe nem veszem.

Ajánlkozni az összes munkákra, de munkanemenként elkülönítve is lehet. Minden ajánlathoz aláírt ajánlati költségvetés csatolandó, melybe az árakat ajánlkozó tartozik beírni és pedig az egységárakat és a végösszeget számmal is és betűvel is.

Csak azok az ajánlatok fognak figyelembe vétetni, amelyek az építészeti hivatalnál beszerzett ajánlati költségvetési űrlapok felhasználásával tételnek.

Az összes épületek 1913. évi október

hó 31-ig fedél alá hozandók és kívül-belől bevakolandók. 1914. április 20-ára pedig teljesen befejezendők.

Az ajánlathoz az ajánlati költségösszeg 5%-ának megfelelő bántpénznek a m. kir. adóhivatalnál történt letételét igazoló pénztári nyugta csatolandó. Készpénz, vagy értékpapír bántpénz gyanánt ajánlatokhoz nem csatolható.

Versenytárgyaláson, illetve az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy azok igazolt meghatalmazottjai jelen lehetnek. A munkák elnyerői csakis hazai műszaki erőket és munkásokat alkalmazhatnak s e tekintetben alávetik magukat a közszállítási szabályzat idevonatkozó rendelkezéseinek.

Az ajánlatokat tartalmazó és öt pecséttel szabályszerűen lezárt boríték a következő felirással látandó el: Szilágyvármegye alispáni hivatalának Zilah. Ajánlat a szilágycsehi járási székház építésére.

Azon pályázók, kik a szóban levő munkálatok felépítésénél megkívánt törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését hiteles okmányokkal igazolni. Azon ajánlattevők, kik a törvényhatóság előtt ismer-

retlenek, illetve vele üzleti összeköttetésben nem voltak, tartoznak megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonyítványával már ajánlatuk benyújtásakor igazolni.

A részletterveket a vállalkozó tartozik elkészíteni és jóváhagyás végett bemutatni. Az ajánlatok és azok mellékletei szabályszerűen bélyegezendők.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó tervek és feltételek a zilahi m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Ugyanott az ajánlati minta díjtalanul, az ajánlati költségvetési űrlap ívenként 1 koronáért megszerezhető.

Zilah, 1913. április 24.

Alispán helyett:

Bálint, főjegyző.

Egy

**13—14 éves fiu
könyvnyomdánk-
ban tanulónak
azonnal felvétetik.**

H i r d e t m é n y.

Ezennel közhirrre tételik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXXII. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. — A Magyar Kir. Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Harminckettedik Sorsjáték

110,000 sorsjegy, 55,0000 nyeremény.

Első osztály		Második osztály.		Harmadik osztály.		Hatodik osztály		
Betét 12 korona		Betét 20 korona		Betét 32 korona		Betét 24 korona		
Huzás: 1913. máj. 21. és 23.		Huzás: 1913. jun. 18. és 19.		Huzás: 1913. jul. 15., 16., és 17.		Huzás: 1913. szeptember 24-től október 22-ig.		
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben		
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1.000,000 Egy millió korona		
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000			
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000			
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000			
3 á 2000	6000	3 á 3000	9000	3 á 10000	30000			
5 á 1000	5000	5 á 2000	10000	5 á 5000	25000			
8 á 500	4000	8 á 1000	8000	8 á 2000	16000			
30 á 300	9000	20 á 500	10000	10 á 1000	10000			
100 á 100	10000	110 á 100	33000	120 á 500	60000			
3350 á 40	134000	4350 á 80	348000	4850 á 130	630500			
3500 nyer.	Kor. 263,000	4500 nyer.	Kor. 528,000	5000 nyer.	Kor. 916,500			
Negyedik osztály.				Ötödik osztály.				
Betét 40 korona				Betét 32 korona				
Huzás: 1913. augusztus 12., 13. és 14.				Huzás: 1913. szeptember 3. és 4.				
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Amelyik ezen 500 nyeremény közül utolsó- nak huzatik ki, kapja a jutalmat				
1 á	90000	1 á	100000					
1 á	30000	1 á	30000					
1 á	20000	1 á	20000					
1 á	15000	1 á	15000					
3 á 10000	30000	3 á 10000	30000					
5 á 5000	25000	5 á 5000	25000					
8 á 2000	16000	8 á 2000	16000					
10 á 1000	10000	10 á 1000	10000					
120 á 500	60000	120 á 500	60000					
4850 á 170	824500	3850 á 200	770000					
5000 nyeremény	korona 1.120,500	4000 nyeremény	korona 1.076,000					

A NAP

Főszerkesztő: Braun Sándor

Kiadótulajdonos: Mérei Jenő

A NAP

Budapesten
egy szám

4

ára fill.

a magyar ujságírás szenzációja, a magyar közön-
ség legkedvesebb lapja, a 48-as eszmény és a
magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérlel-
hetetlen szószólója.

Minden jó magyar ember olvassa a A NAP-ot.

TESSÉK ELŐFIZETNI!

Egy évre 18 kor. Negyedévre 4:50 kor.
Félévre 9 kor. Egy óra 1:60 kor.

Vidéken egy
szám

6

ára fill.

FÉNYES EREDMÉNYT HOZ

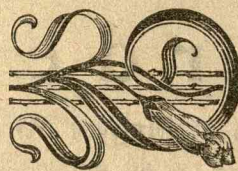
A NAP minden apróhirdetése, mert naponta 155.000 havonta 4.130.000
példányban jelenik meg és mindenki olvassa!

A NAP apróhirdetési levelezőlapja 10 szög 70 fillér, 20 szög 1 korona 40
fillér, 40 szög 2 korona 80 fillér. Kapható a dohánytözsdékben!

Hirdetések

A „Szilágysomlyó“ részére
jutányos áron vétetnek fel.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük, hogy fogyasztó közönségünk ké-
nyelmére úgy rendezkedtünk be, hogy palackozott borain-
kat előleges megrendelés esetén házhoz szállítjuk. Jó mi-
nőségű és aránylag olcsó borainkkal már eddig is meg-
nyertük a tisztelt borfogyasztó közönség nagy részének jó-
akaratu támogatását s ezt a jó kiszolgálás által igyekezni
fogunk a jövőben is megérdemelni.

Hogy borainkhoz olcsó és jó borvizet is szolgáltat-
sunk, felkerestünk egy kitűnő ivóvizet adó, a tenger színe
felett 641 m. magasságban levő forrást Hármaspatakon s
ezt vegytiszta folyékony szénsavval 4 légköri nyomás mel-
lett telítve hozzuk forgalomba és szintén házhoz szállítjuk.

Árjegyzékünket az alábbiakban adjuk s becses megrendelését kérjük.

18—

Szilágysomlyói Borértékesítő és Pinceszövetkezet.

Megnevezés.	10	7	5	3½	Megjegyzés.
	deciliter	ára	fillérekben		
1906. évi aszu bor	500	—	250	150	A borospalackért 30 fil- lért, a vizespalackért 30 fillért, ládáért 6 koronát számítunk fel és ugyan- ennyit térítünk meg.
1910. évi vegyes asztali	120	84	60	42	
1905. évi Moni-féle aszu	8—	—	4—	250	
1907. évi asztali bor	140	98	70	49	
1910. évi rizling bor	130	92	65	46	
1908. évi rizling bor	150	105	75	52	
1910. évi Schiller	120	84	60	42	
Kristályviz	10		6	—	

NYOMATOTT BÖLÖNI SÁNDOR KÖNYVNYOMDÁJÁBAN SZILÁGYSOMLYÓN. 1913.

Máthé László

butorasztales, kárpitos üzlete, butor-
raktára és első temetkezési intézete
Szilágysomlyón.

Ajánlja dusan fölszerelt butorraktárát
asztalos műhelyét és kárpitos üzletét,
melyet most rendezett be, ellátva szakkép-
zett munkavezetővel, hol mindenféle asz-
talos és kárpitos munkák készen kaphatók
és megrendelésre is a legrövidebb idő
alatt a legfinomabb izléses kivitelben, ju-
tányos árban készíttetnek.

Temetkezési intézetemben

minden kellékek nagyválasztékban állanak
a közönség rendelkezésére. Temetések ön-
álló elrendezését a legegyszerűbbtől a leg-
diszesebb kivitelig, jutányos árban elvállalja.

Temetkezési intézetemhez diszes ki-
viteli **gyászkocsit** hozattam, melyet min-
den általam rendezett temetéseknél ingyen,
minden költség felszámítása nélkül adom.

A nagyérdemű közönség pártfogását
mely tisztelettel kéri

Máthé László.

Üzlethelyiség és műhely: Báthory Ist-
ván-ut, saját házámban. 45—52

Milliók használják

Köhögés

láz, katharrus, nyálkásodás
ellen

Kaiser-féle
Mell-Karamellák
a „3 fenyővel“

Orvosoktól és **6050** hitelesített
magánosoktól bizonyít-
vány kezeskedik a biztos sikerről.

Kitűnő jóízű bonbonok.

Egy csomag 20 és 40 fillérért, egy
doboz 60 fillérért kapható Viski Balás
Zsigmond gyógyszerárán Szilágy-
somlyón. 11—26

Villanyerőre berendezett
könyvnyomdánkban
báli és lakodalmi meg-
hívók, eljegyzési kártyák,
névjegyek és mindenféle
könyvnyomdai munkák
jutányos árban
készülnek.